

VEČERNIK

POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI

Štev. 191. Leto XII.

Maribor, sreda 24. avgusta 1938

Cena 1 din

Mala antanta izpolnila svoje poslanstvo

Sporazum z Madžarsko v načelu dosežen — Pogajanja o madžarski manjšini na Češkoslovaškem se bodo nadaljevala s posredovanjem dr. Stojadinovića — Drugi sklepi konference

ZAKLJUČEK KONFERENCE

BLLED, 24. avgusta. Teško pričakovani odgovor Madžarske na stališče, ki so ga zavzeli zunanji ministri male antante do vprašanja sporazuma z Budimpešto, je prispel na Bled v pondeljek ponoči. Madžarska je sprejela prvo in tretjo točko, ki govori o priznanju pravice do oboroževanja in sklenitvi nenapadalnega pakta, kakor tudi načela enakega besedila, glede druge točke, ureditve položaja madžarskih narodnih manjšin v državah male antante je pa izrazila pridržke glede svoje manjšine na Češkoslovaškem, za katero zahteva drugačen položaj kakor za ono v Romuniji in Jugoslaviji. Ker Madžarska torej ni v celoti sprejela načrta z Bleda, se sporazum na konferenci še ni mogel dokončno formulirati in sprejeti. Zato je bilo sklenjeno, da se bodo pogajanja z Madžarsko zaradi zadnje sporne točke nadaljevala po diplomatski poti, pri čemer bo prevzel vlogo posredovalca med Prago in Budimpešto jugoslovanski ministrski predsednik in zunanji minister dr. Stojadinović. Ta sklep je bil storjen včeraj dopoldne na zadnji seji. Opoldne je bil nato izdan uradni komunike in popoldne so državni diplomati in njihovi spremljevalci Bled zapustili.

URADNI KOMUNIKE

Uradni komunike, ki je bil včeraj izdan o konferenci, se glasi:

Stalni svet male antante se je sestel na redno zasedanje na Bledu v dneh od 21. do 22. avgusta 1938 pod predsedstvom dr. Milana Stojadinovića, predsednika vlade in zunanjega ministra Jugoslavije, ki je prevzel za bodoče leto predsedstvo stalnega sveta male antante. Češkoslovaško je zastopal zunanji minister dr. Krojta, Romunijo zun. minister Nikolaj Comnen. Trije ministri so vzeli v podrobni v pretres splošni položaj, kakor tudi vsa zunanje-politična vprašanja, ki posebej zanimajo države male antante. Pri tej priložnosti so z zadovoljnostjo ugotovili, da obstojajo nekateri vzpodbujajoči znaki ter so izrazili željo, da se bodo ti znaki izboljšanja še razvili in okreplili s pomočjo potrpežljivega in vztrajnega dela vseh interesiranih držav. Istočasno so trije ministri tudi podčrtali globoko pripravljenost držav male antante politiki miru in sporazuma ter so izrazili svojo trdno voljo, da bodo ostali zvesti tej politiki. Stalni svet, ki je prepričan pristaš miru in dobrih odnosov med državami male antante, je v Bolgariji, da sta tako srečno sklenili solunsko pogodbo, s katero sta ne samo potrdili novo dobo ednosti, vzajemnosti in blagostanja na Balkanu, marveč tudi doprinesli zelo dragocen prispevek k splošnemu mirovnemu delu.

POGAJANJA Z MADŽARSKO.

Stalni svet je z zadovoljstvom ugotovil, da so se pogajanja, ki tečejo že eno leto v Madžarsko, zaključila s sporazumi, s katerimi se države male antante in Madžarska medsebojno odrekajo uporabi sile v medsebojnih odnosih in v katerih tri države MA priznavajo Madžarski enakopravnost na področju oboroževanja.

Nekatera druga vprašanja, o katerih pogajanja še trajajo in s katerimi se bo razčistilo polje za neoviran razvoj dobrih sosednjih odnosov med Madžarsko in državami male antante, še niso mogla biti dokončno zaključena. Zato objava doseženih sporazumov tudi še ni mogoča. Toda države male antante in Madžarska so se med seboj sporazumele, da bosta isto

časno stalni svet MA na Bledu in madžarska vlada v Budimpešti izdala enakobesedno uradno poročilo, ki bo izpovedalo, v kakšnem razvojnem položaju so pogajanja, o katerih je govor.

Stalni svet si čestita nad doseženimi uspehi, a istočasno izraža željo, da bo popoln sporazum s pomočjo medsebojnega razumevanja, ki vodi račun ne samo o posameznih državah, marveč o celokupnem položaju v podonavskem ozemlju, v kratkem času dosežen.

ZVEZA NARODOV.

Stalni svet se popolnoma zaveda, da Zveza narodov v sedanjem položaju zares ne more v polni meri zadostiti nalogam, ki so ji bile naložene od ustanoviteljstva pakta ZN. Vendar so države male antante še vedno enodušne v želji, da sodelujejo z ženevsko ustanovo in da ji nudijo svojo pomoč v okviru danih možnosti.

Ker mandat Romunije kot članice sveta ZN preneha prihodnji september, bo prihodnje leto zastopala malo antanto v Ženevi Jugoslavija, kakor je to določeno. V kolikor tiče raznih vprašanj, ki so na dnevnem redu prihodnjega zasedanja ZN, so trije ministri sklenili, da bodo vse tri delegacije ohranile med seboj trajne stike, kot je vedno bilo do sedaj, tako da se bodo mogle vsak trenutek med seboj posvetovati ter določiti skupno stališče.

LIKVIDACIJA ABESINJE.

Stalni svet ugotavlja z zadovoljnostjo, da se je pri zadnjem zasedanju ZN od 9. do 14. maja 1938 razprava o vprašanju, ki ga je sprožila angleška vlada glede posledic sedanjega stanja v Abesiniji, razvila tako ugodno, da je mogoče pričakovati rešitev vprašanja, ki je bilo eden vzrokov za sedanje bolesto stanje Evrope. Takšna rešitev bo samo mnogo pripomogla k pomiritvi in k zblizanju med narodi, ki je največja nujnost sedanje dobe in za katero se je mala antanta tudi vedno z največjimi naporji potegovala. Stalni svet se pridružuje izjavam Romunije ob tej priložnosti in podčrtava, da je politika, ki jo je pri tej razpravi zastopala mala antanta, našla polno odobritev.

VPRAŠANJE DONAVE.

Stalni svet je v glavnih črtah proučil tudi vprašanje Donave. Sklenil je, da se bodo tehnični izvedenci vseh treh vlad v bližnji bodočnosti zbrali v Beogradu, kjer bodo to vprašanje v vseh podrobnostih proučili v duhu želja, ki jih je stalni svet izrazil, da bi se namreč našla možnost za sporazum, ki bi dovolil še nadaljnje sodelovanje z interesiranimi državami.

Stalni svet še enkrat podčrtava važnost gospodarskega delokroga, ki teži za tem, da se trgovinski odnosi med tremi državami še povečajo. Vse tri vlade se zavedajo potrebe, da se morajo trgovinski odnosi med tremi državami v največji meri zvišati in izjavljajo, da od svoje strani ne bodo zamudile nobene priložnosti, da podprejo vsako delo v tej smeri.

Prihodnje zasedanje stalnega sveta male antante bo v septembru v Ženevi ob priliki 19. zasedanja skupščine ZN.

KOMUNIKE Z MADŽARSKO.

Istočasno kakor na Bledu, je bil objavljen o pogajanjih med državami male antante in Madžarsko tudi v Budimpešti sledeči uradni komunike:

»Pogajanja, ki so se vodila že pretekla leta med Madžarsko z ene strani in Romunijo, Jugoslavijo ter Češkoslovaško z

druge strani, prežeta s skupno željo, da se odstranijo elementi, ki po svoji naravi lahko preprečijo razvoj odnosov dobrih sosedstev med Madžarsko in temi tremi državami, so pripomogla, da se dosežejo preliminarni sporazumi. Ti sporazumi so imeli za posledico, da so te tri države Madžarski priznale enakopravnost v oborožitvenem vprašanju, pri čemer so se vse tri države recipročno odrekle, da se ne bodo zatekale k sili.

Za časa pogajanj, ki so se vodila pred sklenitvijo teh sporazumov, so se razpravljala tudi vsa druga vprašanja, katerih rešitev bi mogla ugodno vplivati na odnose med podonavskimi državami, in so se vsa ta vprašanja vsestransko in blagohotno rešila. Deklaracije, s katerimi se bo odredilo stališče zgoraj omenjenih držav do teh vprašanj, so se vsestransko upoštevale, vendar pa se niso mogle določiti v svoji končni obliki. Upati je, da bodo pogajanja o teh vprašanjih, ko se prebrodijo težave, uspešno končana in da bodo predmetni sporazumi in deklaracije istočasno objavljeni.

USTANOVITEV VELEPOSLANIŠTEV.

Ob priliki razgovorov, ki sta jih vodila na Bledu dr. Milan Stojadinović, preds. ministrskega sveta Jugoslavije, in Nikolaj Comnen, zun. minister kraljevine Romunije, je bilo odločeno v zvezi s prej izmenjanimi mislimi, da se obe poslaništvi v Bukarešti in v Belgradu čimprej povzdigneta v veleposlanštvi.

OB SKLEPU KONFERENCE.

Sedanja konferenca male antante na Bledu je bila ena med najpomembnejšimi, ako ne sploh najpomembnejša od obstoja male antante. S pripravo sporazuma z Madžarsko je mala antanta prav za prav dovršila nalogo, zaradi katere je bila pred 16 leti ustanovljena. Zaradi tega seveda ne bo prenehala, ampak bo še nadalje ohranjevala stike med Jugoslavijo, Romunijo in Češkoslovaško. Gotovo bodo tudi v bodočnosti obstajali še mnogi skupni interesi in problemi, ki jih bo treba skupno zastopati, odnosno skupno reševati. Pred vsem bo to interes ohranjanja miru in Podonavskih državah od velikih blokov veselih. To nalogo je naglasil zlasti jugoslovanski ministrski predsednik dr. Stojadinović, ko je na banketu v ponedeljek dejal, da se morajo male in srednje države varovati, da ne bi zašle med trenje velikih. Politika teh držav mora biti absolutna neodvisnost, svoboda postopanja in ohranitev miru.

ODMEV V ITALIJI.

RIM, 24. julija. V tukajšnjih političnih krogih so sprejeli sporazum med malo antanto in Madžarsko z velikim veseljem in ga že vzporejajo s solunskim sporazumom med Bolgarijo in balkansko zvezo. Listi podčrtavajo zlasti tisti del komunikeja, v katerem se omenja opustitev uporabe sile in pozdravljajo posebej tudi urejevanje kompleksa vprašanj narodnih manjšin.

POPLAVE NA POLJSKEM.

VARŠAVA, 24. avgusta. Na južnem Poljskem divjajo silne poplave. Mnogo vasi je že pod vodo, in so se morali prebivalci izseliti. Poplave še naraščajo.

Borza, Beograd 10, Pariz 11.93%, London 21.29%, Newyork 436.716, Milano 23.00, Berlin 174.90, Dunaj 33, Praga 115.06%.

Vremenska napoved: Na zapadu in jugozapadu še ni pričakovati bistvenega dviga temperature. Sicer ostane vreme nespremenjeno.

Zapiski

Vera v velike ljudi

Človek ne more dati žalosnejšega dokaza svoje majhnosti in nepomembnosti, kakor če ne veruje v velike ljudi. (Th. Carlyle.)

V službi naroda in domovine

V zapiskih češkega novinarja in javnega delavca Františka Sisa, ki je nedavno umrl, so našli sledeče besede, ki jih je bil napisal nekaj dni pred svojo smrtjo:

Narod ne more živeti, če ga ne čuva sila. Toda sila, ki je čuvala češki narod, niso bili meči in topovi. Ta sila je bila njegova volja po stritvi vseh svojih energij za borbo, volja, ustvariti v narodu pogumno moralo in utrditi prepričanje v pravice naroda ter v zgodovinsko pravičnost. Sila je bila vera naroda v njegovo usodo in bodočnost. Narod se ne more boriti, če nima vere. Vera je v velikih trenutkih nepremagljiva sila. Mi vemo, da nas je osvobodilo stoletno verno delo mož tako slavnih kakor pozabljenih, ki so vcepjali narodu ponos in kreposti ter spremenili množico brez volje in ciljev v politični narod, zavesten in hraber.

Mi pa, ki smo zaživel s svobodnim narodom, smo dolžni pred sedanjostjo in bodočnostjo, da služimo svobodnemu narodu. Da služimo volji k dejanju, volji za ustvarjanjem, za oblikovanjem narodovega življenja, za razvijanjem njegovih gospodarskih in socialnih sil, odnošajev razredov med seboj; volji, da povedemo v najvišjo razmahnitev sposobnosti posameznikov ob najvišji solidarnosti vseh duhovnih, socialnih in gospodarskih interesov.

Narod hoče živeti polno življenje v svoji lastni državi: na nas je, da gradimo svojo državo kot narodno državo.

Danes, po 20. letih svobode, gledamo nazaj na narod, ki je bil takrat srečen, poln ljubezni, navdušenja, moštosti, hrabrosti, odločnosti.

Ali bo narod danes našel samega sebe? Ali bo povišal zakon svojega narodnega in državnega življenja v svoj najvišji zakon? Največje dolžnosti nalaga čas mladini naroda: da vam mladim pripada delo bodočnosti. Ustvarjajte armado mladih mož in žena, katerih srce ne bo drhtelo v bojazni, katerih oči bodo gledale naprej in videle samo en cilj: narod.

Prebudite v svojih srcih tisto veliko, bratsko prijateljstvo, ki je navdajalo nas za časa vojne in ki nas je združevalo v mislih in čustvih. Služite domovini, služite narodu, služite njegovi svobodi, njegovi neodvisnosti.

Ponavljam: služiti domovini pomeni čutili voljo po dejanjih, voljo, tvoriti življenje naroda, njegov gospodarski, socialni razvoj, oblikovati in razčiščevati odnošaje med vsemi sloji naroda, vesti k najvišjemu razvoju sposobnosti posameznikov. Služiti domovini se pravi, dvigniti narod in državo nad stranke, nad razrede, nad okolščine.

Usoda ČSR je usoda Poljske

Poljska ne more imeti interesa na porazu Češkoslovaške, ki bi s tem izginila s karte Evrope; če je v politiki kaj gotovega, potem je to, da bi bila sama naslednja žrtev. — »Manchester Guardian«.

Dvajset Runcimanov

»Zürcher Zeitung« razpravlja o problemu sudetskih Nemcev in njihovih zahtevah ter pripominja, da ako bi se oglasile v Evropi vse tiste narodne manjšine, ki se jim najmanj desetkrat slabše godi kakor sudetskim Nemcem na Češko slovaškem, niti dvajset lordov Runcimanov ne bi zadostovalo za posredovanje.

Maribor, 24. avgusta.

V Zagrebu je zborovalo te dni jugoslovansko učiteljstvo, ki se je zbralo, da se pogovori o mnogih prosvetnih, šolskih in stanovskih vprašanjih. Iz poročil o kongresu spoznavamo, da učiteljstvo stvarno gleda in trezno presoja pereča vprašanja našega življenja. Jugoslovansko učiteljstvo se je postavilo na stališče široko pojmovanega demokratičnega državnega življenja in želi, da bi vse delovanje učiteljstva temeljilo na izvenstrankarskih interesov naroda samega, kajti vse prosvetno delo med ljudstvom mora biti zgrajeno na zdravih osnovah narodnega življenja in mora izhajati iz njegovih stvarnih potreb, ki s političnimi trenji in strankarskimi razlikami nimajo nikake zveze.

Jugoslovanski učitelj, ki je bil vedno vzgojitelj ne samo učeče se mladine, temveč tudi naroda samega, ker je bil z njim vedno v neposrednem stiku in je mogel zato najučinkoviteje vplivati nanj, je mnogokrat grešil s tem, da se je — kadar so bile spreminjajoče se prilike zanj neugodne — omejil zgolj na šolsko delo, ali pa je vse svoje izvenšolsko delovanje usmeril, kadar so mu to politične razmere omogočevale, v preozek krog določno omejenega in pogosto naprej nakazanega mu dela, od katerega narod ni imel nobene neposredne koristi, mnogokrat pa celo samo škodo. Ta prevelika navezanost učiteljstva na stranke, dnevno politiko in trenutno vladajoče razmere niso škodovale samo njemu in narodu, temveč so mu onemogočile tudi vsakršno solidnejše in sistematično zasnovano delo za narod, pa bodi na kateremkoli področju življenja: v gospodarstvu, kulturnem, socialnem ali pa zdravstveno-higijenskem pogledu.

Danes se mora zlasti slovenski učitelj zavedati resnih nalog, ki mu jih nalaga njegov široko pojmovani poklic. Danes, ko je naše ljudstvo zaradi občega sodobnega položaja v svetu, še bolj pa zaradi škodljivih vplivov in razočaranja med našim domačim političnim življenjem zbežano, nezaupljivo in mogoče tudi trudno, naveličano, je učitelj prvi, ki mu bo uspelo, približati se našemu preprostemu kmečkemu in delavskemu človeku in si pridobiti njegovo zaupanje. Živečemu med našim ljudstvom, so mu dane neizmerne možnosti in prilike, da vpliva na življenje in obče razpoloženje na vasi in v delavskih krajih. Zmotno bi bilo, če bi kak voljan in na delo pripravljen učitelj mislil, da more za narod kaj storiti samo z nekimi konkretnimi, v gmotno stran življenja usmerjenimi deli. V današnjih težkih in nevarnih časih bo mogoče več koristil narodni stvari, če bo naše ljudstvo moralno krepil, bodril in tešil ter budil v njem zavest nerazdružljive povezanosti vsega našega delovnega ljudstva, čigar koristi in potrebe so vzvišene nad vsem dnevnim političnim, strankarskim trenjem in nazorskimi razlikami. Tu čaka naše učiteljstvo veliko delo narodnega prosvetitelja in voditelja. Odstranjevanje zle posledice našega zgrešenega političnega življenja preteklih let, blažiti razlike in celiti rane, ki jih je vsekala v naše zdravo narodno telo borba vseh mogočih skupin, ki so se trgale za naše ljudstvo, ker so ga potrebovale; vlivati mu v dušo novo življenjsko voljo, novo vero in zaupanje v bodočnost ter življenjsko vedrino — to je danes mogoče prva in najvažnejša naloga našega učiteljstva. Kajti potem ne bo težko, s čvrsto povezanim, zdravim, enotnim in vedrim narodom pristopiti k izvrševanju drugih potreb in reševanju vprašanj, ki je na njih izpolnitev tako dolgo zaman čakal.

Za uspešno vršenje tega velikega poslanstva pa je potrebno, da je učitelj čista, zrela osebnost. Zato bi se morali zlasti mlajši učiteljski rodovi, ki ostaja na njih bodočnost, poglobiti v spoznavanje našega kmečkega in delavskega človeka ter njegovega življenja, obenem pa doumeti resnost in važnost svojega zvanja.

Duševo sožitje z narodom je težka in koščljiva stvar, zlasti za mlade učitelje. Še posebno pa, če so v času, ko so se šolali in živeli v mestu, navzeli misli in nazorov, ki danes razgibavajo svet, ki pa mnogih od njih naš narod ne more sprejeti, ker so mu tuje, nekoristne, njegovemu življenjskemu občutju neodgovarjajoče in zato nesprejemljive.

Daruite za azijski sklad P. I. I.

Prvi letalski napad na Japonsko

KLJUB VSEM NAPOROM SO JAPONSKI USPEHI LE NEZNATNI. POKOLJ JAPONCEV NA OTOKU NAMAŌ.

TOKIO, 24. avgusta. (Avala.) Nad Omuro pri Tokiu sta leteli večeraj dve neznanim letali, ki sta vrgli več bomb na tamkajšnje tovarno. Eksplozija, ki je zajela tudi ogenj, je ubila več delavcev in ranila mnogo drugih ljudi. Ogenj je tovarno popolnoma uničil.

SANGHAJ, 24. avgusta. Velike bitke na obeh bregovih veletoka Jangce med Japonci in Kitajci postajajo vedno bolj srdite. Za dohod do stare kitajske prestolnice Hankova se je razvil strahovito krvav dvoboj. Japonci so prepričani, da bi zavzetje Hankova pomenilo veliko vojaško, pa tudi moralno in politično zmago, zato napenjajo vse sile, da bi se jim to posrečilo. Prav tako pa branijo tudi Kitajci do zadnjega svoje znamenito mesto. Vendar so dosedanji uspehi Japon-

cev le neznatni; posrečilo se jim je predreti le do Juičanga in zavzeti nekaj malih vasi. Pač pa so dosegli Japonci večji uspeh na severu, kjer so si z zavzetjem mosta Pučao odprli vrata v pokrajino šansi.

LONGKONG, 24. avgusta. Kitajski miličniki, ki so prišli prostovoljno na pomoč rednim kitajskim četam, so napadli japonske čete na otoku Namao pri Suočevu. Istočasno so se pa uprli tudi kitajski delavci, ki so jih Japonci prisilili graditi njihove utrube. Japonci so doživeli tu hud poraz z velikimi izgubami. Boji pa še niso končani.

SANGHAJ, 24. avgusta. (Avala.) Po zanesljivih vesteh iz japonskega vira se preseli japonsko vrhovno poveljstvo iz Sanghaja v Nanking.

Horthyjeva slavnostna pot po Nemčiji

VELIKE POMORSKE VAJE. OBISK NA HELGOLANDU. SPREJEM V HAMBURGU IN POT V BERLIN.

BERLIN, 24. avgusta. Madžarski državni upravitelj Horthy si je ogledal v ponedeljek vaje in parado nemške bojne mornarice. Pred njim in Hitlerjem, ki sta stala na krovu križarke »Aviso Grille«, je defiliralo 110 oklopnih, križark, podmornic in drugih enot, nad katerimi so krožile množice hidroplanov. Večeraj si je Horthy s Hitlerjem in ostalim spremstvom ogledal nemški otok Helgoland, ki je zopet spremenjen v ogromno pomorsko trdnjavo, kakor je bil za časa svetovne vojne, a po sklepu mirovne pogodbe pozneje razorožen. Danes zjutraj so pripluli madžarski gosti z nemškimi državnimi vodjo Hitlerjem v Hamburg, kjer jih je prvi pozdravil voditelj hamburških nacistov Kaufmann. Po pozdravu so prestopili na jahto »Hamburg«, na kateri so si ogledali hamburško pristanišče. Po tem izletu

je bil sprejem na magistratu in slavnostni banket. Po banketu se odpeljejo gosti s Hitlerjem v posebnem vlaku v Berlin, kamor bodo prispeli nocoj. Na postaji jih bo pričakoval maršal Göring z ženo in vsemi državnimi ministri. Po sprejemu se odpelje Horthy z ženo v palačo državnega predsednika, kjer bo Hitlerjev gost.

BUDIMPEŠTA, 24. avgusta. Vsi madžarski listi pišejo zelo obširno in navdušeno o pozornosti, ki jo posveča Nemčija Horthyju, kar dokazuje tesno prijateljstvo med obema državama.

RIM, 24. avgusta. Italijanski tisk objavlja obširna poročila o Horthyjevem obisku v Nemčiji in naglašja, da je ta obisk nova utrditev prijateljstva med Nemčijo in Madžarsko ter okrepitev osi Rim—Berlin.

Španska kriza na vrhuncu

ANGLIJA IN FRANCIJA NE MORETA VEČ DOVOLITI NADALJNEGA IZIGRAVANJA V ŠPANSKEM VPRAŠANJU.

LONDON, 24. avgusta. Predsednik londonskega nevmeševalnega odbora lord Plymouth je konferiral večeraj z zastopniki Italije, Nemčije, Francije in sovjetske Rusije o njihovem stališču do Francovega odgovora in o stališču do vprašanja nadaljnega postopanja. Zastopnika Francije in Rusije sta zahtevala energične nove ukrepe in izjavila, njuni državi nikoli ne bosta priznali Franku pravice vojskujoče se stranke, ako se sklep o umiku prostovoljcev ne izvrši. Zastopnika Italije in Nemčije pa sta se solidarizirala s Francovim odgovorom in predlagala, naj se

sploh opuste vsi dosedanji načrti za izolacijo španske državljanske vojne. S tem je zašlo delo nevtralizetnega odbora v novo hudo krizo. V Londonu in Parizu je bilo zato sklenjeno, da se pošlje generalu Francu in Italiji takoj nova nota. Obe velesili bosta zahtevali od Italije, da jasno pove, kaj sploh misli glede Španije, ker njenega in Francovega nadaljnega izigravanja vseh akcij in sklepov nevmeševalnega odbora sploh ni več mogoče trpeti. Obe velesili bosta sicer primorani storiti druge korake, da se ponižujoča igra neha.

Koncert malih harmonikarjev pred diplomatskim zborom na Bledu

BLED, 23. avgusta. Večeraj zvečer je bil prirejen v veliki dvorani Park-hotela svečan koncert na čast diplomatskim zastopnikom Male antante. Koncerta so se udeležili vsi trije zunanji ministri držav Male antante z vsem svojim diplomatskim zborom. Pred izbrano publiko sta na koncertu nastopila znana slovenska koncertista ravnatelj Julij Betteto in gospa Franja Golob-Bernotova, ki ju je na klavirju spremljal prof. Marjan Lipovšek. Sledil je rajalni nastop blejskih deklet v narodnih nošah. Večji del programa pa je izpolnil nastop mariborskih malih harmonikarjev pod vodstvom strokovnega učitelja g. Vilka Šušteršiča. Svoj nastop so mali in

ljubki harmonikarji otvorili s prigodno deklamacijo pesmi, ki jo je zložil mariborski pesnik g. Ludvik Zorzut. Ubrano so zaigrali na svoje harmonike več narodnih pesmi ter zaključili s kolom. S svojim nastopom, ki je bil prisrčen in zelo posrečen, so si na mah pridobili vso publiko, ki jim je navdušeno ploskala ter splošno občudovala spretnost in nadarjenost teh malih glav. Vodji malih harmonikarjev sta zunanji minister dr. Stojadinović in ban dr. Natlačen osebno izrazila vse priznanje ter tudi ob tej priliki zagotovila, da bo mladina naša pri obeh kadarkoli popolno razumevanje za svoje težnje.

Naseljevanje Nemcev na Koroškem

BERLIN, 24. avgusta. Nemška Naseljevalna družba (preje Nemška naseljevalna banka) v Berlinu je dobila od ministrstva za prehrano in poljedelstvo pooblastilo, da pokupi v bivši Avstriji vsa kmetiška posestva, ki bodo ceneno na prodaj za naselitev nemških kmetiških družin. Naseljevalna družba bo s tem edina upravičena izvajati vso naseljevalno politiko v Ostmarki. Posebno pozor-

nost bo družba posvečala Koroški in sploh obmejnemu ozemlju.

NAŠ TENIŠKI PORAZ V AMERIKI.

BROOKLYU, 24. avgusta. Avala. Pri večerajšnji otvoritveni teniški tekmi za ameriško prvenstvo sta bila v tekmi parov jugoslovanska mojstra Kukuljević in Punčec poražena od Američanov Badida in Quarcyja z rezultatom 6:2, 10:8 in 8:6. Kukuljević in Punčec sta bila še utrujena od potovanja.

Drobne vesti

Razglas. Seznam davčnih osnov za davčno leto 1938 je razgrnjen davčnim zavezancem na vpogled v vložišču mestnega poglavarstva. Rotovski trg 1, soba št. 7, od 24. 8. do vključno 6. 9. 1938.

Pobeg od doma. Pred približno tremi tedni je odšel od doma 17-letni Otto Donža, ki se je zadnji čas učil v neki trgovini v Slatini-Radenci. Fant je srednje močne postave, nazaj počesanih kostanjevih las, oblečen v temno plavo obleko.

Slaboumnež se pogreša. Marija Hladej, posestnica pri Sv. Juriju ob Pesnici je prijavila, da se je 21. t. m. odpeljal z avtobusom v Maribor njen polbrat Karl Senič in od takrat ni več glasu o njem. Ker je mož nekoliko slaboumen misli Hladejeva, da se najbrž potika kje po Marikoru. Mož je star 54 let, močne postave, dobro rejen in oblečen v zelenkasto rjav karirast suknjič.

Drvi ni pripeljal. Pri Fišer Tereziji se je že pred mesecem oglasil posestnik Vinko P. in ji ponudil v nakup drva. Fišerjeva je res naročila pol metra drva in mu izročila tudi kupnino din 90.—. P. ji je obljubil, da ji pripelje drva že naslednje dni, vendar do danes obljube še ni izpolnil, zato ga je Fišerjeva prijavila policiji. P. je že večkrat na ta način »potegnil« stranke.

Ni se dolgo veselil kolesa. Na gasilski veselici pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju je zadel možko kolo Franc Vehnik, delavec iz Dogošev. Zdal pa mu ga je nekdo ukradel izpred poslopja Okrožnega urada za zavarovanje delavcev. Kolo je bilo brez evidenčne številke in neznane znamke.

Prstan ji je zmanjkal. Služkinji v hotelu Meranu, Mariji Arhovi je nekdo iz nezakljenjene omare izmaknil lep 14 karatni prstan. Zanimivo je, da se torbice ni dotaknil, v kateri je imela Arhova din 114.— in ki je ležala poleg prstana. Zato se sklepa, da je izvršil tatvino kak uslužbenec hotela, vendar oškodovanka ne more nikogar osumiti.

Sostanovalec okradel. V Jezdarski ulici je Rihardu Juriju ukradel sostanovalec Alojzij Kosi iz omare 150 din vredn. suknjič in ga zastavil nekemu Ferdinandu B., ker mu ni mogel plačati bencina.

Jabolka je kradel. V sadovnjaku posestnika Franca Jurgeca iz St. Ilja je kradel jabolka neki Leopold Laufer. Zasačil ga je delavec Zavec, ko je ta nabral že 49 kg lepih jabolok. Pri sebi je imel 2 nahrbtnika, veliko vrečo in košaro. Pri zaslišanju je izjavil, da je nabiral jabolka zato, ker živi v veliki revščini in že dva meseca ni plačal stanovanja.

Velik letalski poraz nacionalistov

BARCELONA, 24. avgusta. Avala. Po poročilu republikanskega vojnega ministrstva se je razvil pri Bandoli velik letalski spopad, pri katerem je sodelovalo na obeh straneh 50 bojnih letal. Republikanci so pri tem sestrelili 16 nacionalističnih avionov.

KRVAVI DOGODKI V PALESTINI.

JERUZALEM, 24. avgusta. Večeraj je bil južno od Tel Aviva izvršen atentat na dva židovska avtomobila. Pri tem sta bila dva žida ubita. Na cesti med Alstonom in Safedom so našli tri mrtvece. Pri Hebronu je napadlo šest razbojnikov neko muslimansko blagajno. V spopadu z angleško policijo so bili štirje napadalci ubiti.

POLJSKA ZAPUŠČA ŽENEVO.

VARŠAVA, 24. avgusta. »Kurjer Poranny« poroča, da je izstop Poljske iz ženevske Zveze narodov v načelu že sklenjena stvar. Zadeva izstopa je le še vprašanje časa.

EGIPT SE MILITARIZIRA.

KAHIRA, 24. avgusta. Egiptska vlada je sprejela sklep s katerim uvaja obvezno vojaško službo za vse svoje sposobne moške državljane. V 10 letih bo izvršila posebna angleška misija.

NAPETOST MED MEHIKO IN USA.

WASHINGTON, 24. avgusta. Vlada Združenih držav je poslala mehiški vladi novo, ostrejšo protestno noto zaradi ekspropriacije posestev državljanov USA.

Novice

Anarhija v cenah električnega toka

V Sloveniji se je zadnji čas, kar je treba objektivno priznati, precej storilo za elektrifikacijo v mestnih centrih kot tudi na podeželju. Sicer smo še daleč od celotne elektrifikacije, kakršno predvideva podoben načrt, vendar pa v tej smeri zadovoljivo napredujemo. Uspehi bi bili lahko še večji, ko bi tozadevno za elektrifikacijo razpolagali z večjimi kapitali. Posebno je treba poudariti, da se elektrifikacija načrtno izvaja, kar je edino pravilno. So sicer razne pomanjkljivosti, ki pa pri izvajanju elektrifikacijskega načrta niso bistvenega pomena. Na splošno lahko rečemo, da je danes že tudi v Sloveniji postala elektrika prevažen faktor, tako v industriji, obrti in raznih obratih, kakor tudi v domačem gospodarstvu in gospodinjstvu. Prebivalstvo Slovenije se polagoma navaja na uporabo električnega toka, ki postaja tako čedalje bolj nepogrešljiv element gospodarskega in kulturnega značaja.

Kolikor vlada pri sami elektrifikaciji, kar tiče krajev in pa napeljave vodov in daljnovodov izvestno smotrno delo, se na drugi strani, kar tiče cen električnega toka, opaža, da vlada v tem oziru v Sloveniji le prevelika anarhija, ki brez dvoma zelo kvarno vpliva na celotno reševanje elektrifikacijskega vprašanja. Saj je naposled pri celotnem načrtu konzum električnega toka vendar bistvenega pomena; zato ni vseeno, če se to poglavje pri celotnem vprašanju enostavno prezre. Zakaj, ravno v tej točki je konzum najbolj občutljiv, kar se še posebno očituje v skoraj nepojmljivi neenakomernosti cen električnega toka. V naslednjem posnemamo iz strokovnega »Elektrotehniškega Vestnika« statistične podatke o cenah električnega toka za razsvetljavo v posameznih krajih Slovenije: (cena za kilovatro uro): Hrastnik 2.50 din, Tržič 3, Zagorje 3, Maribor 3, Šoštanj 3.25, Dobrna 3.25, Ptuj 3—3.50, Ruše 3.40, Bled 3.50, Domžale 3.90, Prvalje 3.50—4, Velenje 3—5.50, Kranj 3.50—4.50, Slovenjgradec 4, Celje 4, Laško 4.27, Novo mesto in Rimske toplice 4.80, Ljubljana 5, Ljutomer 5.70, Črnomelj, Kočevje, Brežice, Sv. Lovrenc n. P. in Črna 6, Murska Sobota in Ribnica na Poh. 7, Muta in

Ormož 8, Vuhred 9 din za kw.

Iz navedenih cen je razvidno, koliko nesorazmerje vlada v cenah električnega toka v posameznih krajih širom Slovenije. Brez dvoma je, da so v posameznih krajih tudi različne okolnosti, ki nujno vplivajo na cene. Vendar pa produkcijske okolnosti nikdar niso takšne, da bi bil upravičen tolik napon med cenami v tem in cenami v drugem kraju. Za okvir naše razprave je sicer postranskega pomena, ali je produkcija toka v zasebnih ali javnih rokah. Moramo pa na tem mestu poudariti, da je danes električni tok tako rekoč splošno-javna dobrina, in to tembolj, čimbolj se forsira za celo Slovenijo načrtna elektrifikacija, ki naj bi prinesla koristi najbolj oddaljeni hribovski vasi. Kakor se torej pri vseh drugih dobrinah podobnega značaja stremi za enotnostjo tudi v cenah, tako bi moralo veljati prav isto načelo tudi za cene električnemu toku. Čimbolj postaja elektrika v Sloveniji splošna dobrina, služeca najširšim vrstam prebivalstva, v toliko večji meri bi morala njena proizvodnja izgubljati zasebno-pridobitveni značaj. S tem nikakor ni rečeno, naj bi bila privatna inicijativa in privatna proizvodnja izključena, ampak je povdarjeno samo načelo, naj tudi s čim večjo enotnostjo v cenah služi konzumu in omogoča nadaljnjo izvedbo zamišljenega elektrifikacijskega načrta.

Če pa še natančneje premetimo prej navedene cene ter s tem v zvezi tudi okolnosti, ki v posameznih krajih oziroma električnih centralah vplivajo pri proizvodnji toka, lahko ugotovimo, da nekatere visoke cene na noben način niso v skladu z dejanskimi stroški proizvodnje, ampak so predvsem pridobitvenega značaja. To pa ni v skladu z načelom, da bodi elektrika splošna dobrina, dostopna tudi šibkejšim slojem. Če s tega stališča presodimo vprašanje splošne elektrifikacije, šele spoznamo, da je anarhija v cenah električnega toka zares ovira, ki bi jo bilo treba v splošnem interesu odstraniti ter tako nuditi še večje možnosti za ugodno se razvijajočo elektrifikacijo Slovenije.

An.

Kongres za zgodovino medicine

Kakor smo pred dnevi že poročali, se bo vršil od 1. do 4. septembra v Zagrebu prvi mednarodni kongres zgodovine medicine. Dodatno k temu navajamo, da so v Zagreb že prispele skupine turških, grških, romunskih in zadnje dni baltskih držav. Posebno je treba poudariti prihod dr. Erika Wallerja, kirurga iz Lindkjöpinga, ki se je mnogo bavil z našim dubrovniškim učenjakom dr. Baglivijem in bo o njem tudi predaval. Dr. Baglivi je edini zdravnik, rojen v naših krajih, čigar ime je všlo v svetovno zgodovino medicine. Živel je koncem 17. in začetkom 18. stoletja. Po rodu je bil Dubrovčan, študiral pa je v Italiji in končno postal zdravnik in profesor v Rimu. Nagibal se je k Hipokratovim metodam in je odklanjal sholastično medicino. Njegov sistem je bil v 18. veku posebno cenjen. O njem bo predaval na kongresu tudi prof. dr. Sigrist iz Baltimovra, ki je poseben prijatelj Slovanov in slovanske medicine. Preje je bil profesor v Leipzigu.

Na kongresu bodo govorili še o drugem našem velikem zdravniku, ki je pri nas prav tako neznan: o dr. Plenciču iz Gorice, ki je bil profesor medicine na Dunaju v drugi polovici 18. stoletja. Plencič je pomemben zlasti zato, ker je doimel pomen infekcije in kužnih bolezni ter je na ta način eden od predhodnikov Pasteurja in Kocha. O njem bo govoril mynchenski univ. prof. dr. Martin Müller.

Od Čehoslovakov pridejo na kongres profesor praškega vseučilišča dr. Vimar, prof. dr. Koch iz Bratislave in profesor nemške univerze v Pragi dr. Starkenstein, toksikolog in zgodovinar medicine. Iz Varšave pride univ. prof. dr. Zerbizki, iz Krakova pa univ. prof. dr. Sumovskij.

STOLETNA PREŠA NA POSESTVU ZA EN KRAJCAR.

Na severovzhodnih obronkih Kozjaka med Sv. Križem in Sv. Jurijem ob Pesnici leži selo Vršnik in ob poti hiša z večjim posestvom in zanimivo zgodovino. Sedanji lastnik, tržaški rodoljub in predsednik podružnice CM družbe gosp. Miha Živec je ob pripravah za letošnje trgatve opazil, da praznuje njegova velika preša letos stoletnico. To je dalo tudi povod za raziskovanje zgodovine posestva, ki je pokazalo skoraj neverjetno resničnost, da je bilo Živčevu posestvo nekoč za časa prejšnjih gospodarjev kupljeno — za 1 krajcar. Štrideset oravol obsegajoči grunt je bilo na javni dražbi z izključno ceno 3000 goldinarjev. Ker ni bilo drugih kupcev, je en sam interesent ponudil 1 krajcar nad izključno ceno. Pozneje se je pa izkazalo, da prejšnji umrli posestnik ni imel nobenih dedičev, in tako je posestvo pripadlo kupcu za en sam krajcar, ako odštejemo uradne stroške.

ALI BODO BREZJE POSTALE JUGOSLOVANSKI OBERAMMERGAU?

Pod takimi naslovi prinaša »Vreme« daljši članek o naši božji poti ter dve sliki, ki prikazujeta lanskoletne pasionske igre na Brezju in cerkev. Kar pomeni Franciji Lurd, Slavoniji in Hrvatski Marija Bistrička, to pomeni Sloveniji Brezje s kapelo in čudodelno podobo Matere božje. »Vreme« sodi po pasionskih igrah, ki so bile lansko leto prvič predvajane pred cerkvijo Marije Pomagaj na Brezjah, da se prav lahko Brezje razvijejo v bližnji bodočnosti v naš, se pravi jugoslovanski Oberammergau. Nadalje piše o čudežnih ozdravljenjih, o stotisočih romarjih, ki prihajajo sleherni leto k Mariji Pomagaj in sklepa, da bo potrebno s pravilno propagando in reklamo pritegniti čim več tujih turistov, ki bodo

zahajali na Brezje vsaj ob priliki pasionskih iger. Tako Brezje ne bo več več samo naš Lurd, ampak tudi naš Oberammergau.

o. **Kraljica Marija** je včeraj vnovič obiskala sina kraljeviča Andreja v ljubljanskem Leonišču. Kraljevič se je že dobro pozdravil in ga bo kraljica-mati mogla že v prihodnjih dneh vzeti spet k sebi na Bled.

o. **Patriarh Gavriilo v Sloveniji.** Včeraj je poglavar srbske pravoslavne cerkve patriarh Gavriilo v spremstvu bitoljskega in gornjekarlovškega vladike prispel na Brdo, kjer je bil sprejet od kneza namestnika Pavla. Na povratku se je patriarh ustavil za nekaj ur v Ljubljani, kjer si je ogledal pravoslavno cerkev, nato pa z Gradu mesto in okolico. Z večernim brzovlakom se je patriarh odpeljal nazaj v Beograd.

o. **Nova turistična cesta.** Občina Limbuš je uvidela, da je tujski promet za ta kraj važen vir dohodkov. Da bi pa letoviščarji imeli čim lepši dostop na Pohorje, je pričela graditi novo cesto. Ta bo vezala Ludmajerjevo grabo v Limbušu s Hrastjem in Vrhovdolom. Tako bo omogočena zveza Pekre—Limbuš—Hrastje—Vrhov dol—Sv. Bolfenk na Pohorju.

o. **Modernizacija ceste Ljubljana—Bled.** Za odsek Kranj—Naklo bo licitacija na 21. septembra. Proračun za dela na tem odseku in sicer poleg gradnje betonskega cestišča tudi preložitev ceste izven Nakla z železniškim nadvozom, znaša 10.300.000 din. Vsa dela morajo biti dovršena do konca prihodnjega leta.

o. **Elektrifikacija Bele krajine.** Med Kranjskimi deželnimi elektrarnami in mestno električno centralo v Karlovcu je sklenjena pogodba, po kateri bo v kratkem izvršena elektrifikacija Črnomlja in okoliša, postopoma pa tudi drugih krajev v Belikrajini.

o. **Blejska občina je kupila eno najlepših parcel na Bledu „Pongrac“,** ki leži med Zdraviliškim parkom in Parkhotelom. Občina je plačala za parcelo 2.380.000 dinarjev.

o. **Zg. Cmurek.** Vrnil se je k nam žand. narednik g. Djuro Bogdanovič.

o. **Dva otroka smrtno ponesrečila.** V Novi gori pri Krškem je neopaženo padel v mlako dveletni sinček Edvard iz hiše Sršenovih in utonil. Isti dan se je tam dogodila druga nesreča. Desetletni sin posestnika Kerina je z očetom v hosti nabiral srobotino, pri tem pa sprožil skalo, ki se je zvalila nanj in ga ubila.

o. **Planinski tabor** priredi Slovensko planinsko društvo v nedeljo, 4. sept. v Frischaufovem domu na Okrešlju.

o. **Nepreviden kolesar** je v Celju povozil odvetniško uradnico Angeló Šketovo, ki si je pri padcu zlomila desno roko.

n. **Angleško vojno brodovje je krenilo iz Jadrana.** Angleško sredozemsko brodovje, ki je obiskalo razna pristanišča v našem Primorju, je začelo zapuščati našo obalo. Odplulo je mimo Grčije na Malto. Skupaj je obiskalo našo obalo 24 angleških vojnih ladij. Angleški častniki in mornarji so bili nad vse zadovoljni z bivanjem na Jadranu.

n. **Na beograjski veterinarski fakulteti** je razpisanih 6 proforskih mest in 4 docentska mesta.

n. **Nad 21 milijonov dinarjev je stala moderna cesta Zagreb—Dugoselo,** ki je te dni dograjena.

n. **Cesto Hercegnovi—Cetinje bodo asfaltirali.** Komisija pregleduje cesto od Hercegnovi do Cetinja, ki jo bodo v kratkem pričeli asfaltirati.

n. **Brezplačne vozovnice za železniške restavraterje.** V Sarajevu je bila konferenca železniških restavraterjev, ki zahtevajo zase brezplačne vozovnice II. razreda na vseh vlakih.

n. **10 meterski ledeni stalaktiti in stalagmiti.** V višini 2000 metrov na Durnitorju se nahaja ledena pečina, ki je vsakakor največja znamenitost Durnitorja in Žabljaka. Že od pamtiveka se najdejo v njej ob vsakem letnem času do 10 metrov visoki ledeni stebri. Kljub precejšnji višini ne mine dan, da si jih ne bi ogledali turisti.

n. **Vas, v kateri sta se samo dva vpi-sala v prvi razred.** V Gornji Svarči

pri Karlovcu sta se letos vpisala v prvi razred ljudske šole samo dva otroka. Kaj takega še ni bilo v tej vasi. To nenavadno nizko število šoloobveznih otrok pripisujejo izseljevanju žena iz te vasi v Karlovec.

n. **Povečanje solarne in novo pristanišče v Pagu.** Minister dr. Miletić je izjavil v Metajni na otoku Pagu, da se bo razširilo tamkajšnje pristanišče tako, da bodo lahko pristajali v njem tudi redni parniki; povečali se bosta nadalje solarni in zgradila se bo že davno projektirana 18 km dolga obalna cesta. Vse to se bo napravilo najkasneje v dveh letih.

n. **Ribe uničujejo malarijo.** V okolici Karlovca je mnogo močvar, mlak in kanalov, ki so pravo leglo malarije. Ličinke komarjev so uničevali s polivanjem nafte; 1935. leta pa so dobili 500 gambuzij, ribic, ki uničujejo ličinke komarjev. Ribice so se vkljub vsem nepravilnostim pomnožile po močvirjih v tolikšni meri, da kar mrgolijo. Prejšnje leto je bilo v karlovški okolici 300 obolenj za malarijo, a to leto 101.

n. **150 tisoč dinarjev je pozabil v slaščičarni.** V Kesičevu slaščičarno v Splitu je prišel nek gospod, naročil sladoled, pri odhodu pa je pozabil na mizi paket. Kesič ga je odprl in se nemalo začudil, ko je našel v zavoju 150 tisoč dinarjev. Kesič je že hotel izročiti denar policiji, ko se je vrnil gospod. Slaščičar, ki je znan športnik, ni hotel sprejeti 10% zakonite nagrade.

n. **Črne koze.** V okolici Sarajeva je več ljudi obolelo za črnimi kozami. Olasti se trudijo, da bi preprečile razširjenje te strašne bolezni.

n. **»Prvi april« pred sodiščem.** Pred osiješkim sodiščem se je moral zagovarjati urednik lista »Aprilsko posebno izdanje«, ker se je pošalil, da ne zna francoski prof. francoščine na tamkajšnji gimnaziji. Urednik je bil obsojen pogojno na 15 dni; plačati mora sodne stroške in odškodnino za žalitev časti.

n. **Ubila sta se, ker sta skočila iz avta, ki je zavozil v reko.** V bližini Osanice v Bosni je počil volan na tovornem avtomobilu Ferida Sijerčića. V avtu so se vozili lastnik, ki je šofiral in še štirje delavci. Ko je začel avto drveti proti Drini, sta skočila iz njega dva delavca, pa tako nesrečno, da sta izdihnila, eden na mestu, drugi pa pri prevozu v bolnišnico. Ostali trije so se rešili iz vode.

n. **Na poštno znamko 14 krat napisal očenaš.** Svojevrsten rekord v drobnopisu je dosegel podnarednik Dragotin Golubović iz Skoplja. V 38 minutah je 14krat napisal na poštno znamko očenaš. Na znamko je napisal 784 besed z 2968 črkami. Dosedanji rekord drobnopisa na znamki je prekosil kar za 1010 črk.

n. **15 let težke ječe za krvno osveto.** Okrožno sodišče v Peči je obsodilo na 15 let težke ječe Jašara Binovića, ker je pomagal iz zasede ubiti Adema Blakića.

n. **Cigani so zvezali zločinca in plesali okrog njega kakor Indijanci.** Na polju iz policijskih zaporov v bolnišnico je pobegnil stražnikom znani petrovgradski vlomilec v trgovine in ubijalec Ljudevit Ilin. Preplaval je reko in se skušal skriti v gozdovih. Orožniki so naprosili tamkajšnje cigane, naj jim ga pomagajo vloviti. Cigani so obkolili gozd in ga kmalu ujeli. Niso ga pa takoj oddali žandarjem, ampak so ga popreje privezali na drevo in začeli okrog njega plesati in plaskati z rokami, da se je Ilinu zdelo, ko da bi prišel med Indijance.

Maribor

Pobuda mariborskih akademikov

V nedeljo, 28. t. m. dopoldne se prične v Narodnem domu s ciklom predavanj, ki se bodo nanašala na vprašanje naše severne meje. Predavanja je organiziralo Društvo jugoslovanskih akademikov v Mariboru.

Maribor je najsevernejše mesto v Jugoslaviji, še več, Maribor leži tik ob meji velike Nemčije, na začetku prirodne poti, ki vodi iz nemškega Podonavja na Sredozemlje. Ze s tem je označen ves njegov pomen in naloge, ki bi jih moral izvrševati. Toda Maribor in njegovo prebivalstvo v letih po vojni ni razumelo v dovoljni meri svojih nalog. Zal, a tako je! Če izvažamo delo nekaterih idealnih posameznikov, je stala velika večina naših Slovencev vsa povojna leta nedejavno ob strani in tako je tudi delo prvih utonilo in se izgubilo v nič. Po vsem tem je postalo jasno, da je treba, če hočemo uspeti, zbuditi zanimanje za vprašanja naše severne meje čim širši krog slovenskega občinstva in da se moramo pri tem strogo izogibati vsega, kar bi nas moglo ločiti, kajti s tem bi bilo vsako delo že v naprej obsojeno na neuspeh, kakor že toliko dobro obstoječih akcij. Zavedati se moramo, da narodne misli nima nobena oseba, nobena stranka in tudi noben svetovni nazor v zakupu, temveč, da moramo biti in da tudi smo vsi Slovenci

brez razlike prepričanja, narodnjaki v pravem pomenu besede, kadar gre za nas in naša življenjska vprašanja. Kar velja za velike narode, to drži in mora držati tudi za Slovence.

Ni naključje, da je začelo nadvse hvalevredno akcijo v tej smeri prav Društvo jugoslovanskih akademikov. Prvič je to nepolitična organizacija, ki združuje v svojih vrstah veliko večino slovenskih akademikov v Mariboru in ki je torej upravičena in pozvana, da da bobudo v tem smislu. Drugič je to organizacija naše visokošolske mladine, mladine, ki je do danes v vseh narodnih bojih stala vedno v prvih vrstah svojega naroda. In končno, saj je mladina, in prav zato nosi v sebi mnogo idealizma, ki ga borba za kruh še ni povsem zamorila.

Kot prvo si je društvo nadelo nalogo, zainteresirati širšo slovensko javnost za probleme naše severne meje. To upa doseči z vrsto predavanj, ki bodo obravnavala vprašanje našega severa. V tem smislu se je društvo obrnilo in si v glavnem tudi zagotovilo sodelovanje vseh javnih delavcev in strokovnjakov za obmejna vprašanja, ki bodo obdelali snov z vseh strani in vseh stališč. Naši mladi z gotovostjo pričakujejo, da bo znala mariborska javnost ceniti njihova prizadevanja in sodelovati pri njegovem delu. Češkoslovaška bodi naš vzgled!

Gradbeno gibanje v Mariboru

Mestna občina v Mariboru je v zadnjem času podelila naslednja gradbena dovoljenja: Župnijskemu uradu Sv. Magdalena za gradnjo cerkvene dvorane v Magdalenski ulici, Petaueru Alojzu, uradniku mestne plinarne, za gradnjo visokopritlične stanovanjske hiše v Beograjski ulici, Pfrimerju Juliju, trgovcu, za nadzidavo nadstropja na enonadstropno stanovanjsko hišo v ulici Ob brodu št. 5, Mariborski tekstilni tvornici za preureditev barvarne v tovarniškem rajonu ob Motherjevi ulici 40, šolskemu nadzorniku Aleksandru Altu za gradnjo enonadstropne hiše v Dr. Medvedovi ulici, zidarskemu mojstru Francu Vrablu za nadzidavo nadstropja na visokopritlično stanovanjsko hišo na Radvanjski cesti 24, soprogi mestnega uradnika Mariji Žorž za gradnjo visokopritlične stanovanjske hiše v Beograjski ulici, uradniku drž. ž. v Beogradu za nadzidavo nadstropja na visokopritlično stanovanjsko hišo na Betavski cesti 47, krojaškemu mojstru Jakobu Erbusu za preureditev dvoriščnega poslopja v Masarykovi ulici 22, poštno-

mu uradniku Francu Volaušku za gradnjo ograje in lope v Bezenškovi ulici, elektrarni Fala za gradnjo enonadstropnega prizidka verande pri hiši v Strossmayerjevi ulici 29, trgovcu Jakobu Lahu za gradnjo tronadstropne stanovanjske in trgovske hiše v Jurčičevi ulici 4, trg. in gostilničarju Josipu Baumanu iz Št. Ilje za preureditev gostilniških prostorov na Aleksandrovi cesti 53, trgovcu M. Francetu za gradnjo lesene lope za skladišče lesa ob Massarykovi ulici, hotelirju Povodniku Josipu za preureditev gostilniških prostorov v Jurčičevi ulici, pekovskemu mojstru Filipu Kauklerju za preureditev pekarske peči na Radvanjski cesti 13, šoferju Josipu Speršaku za prizidavo vhodne verande na visokopritlično stanovanjsko hišo v Metelkovi ulici št. 55.

Mestna občina pa je izdala tudi uporabna dovoljenja za gradnjo naslednjim prosilcem: zasebnemu uradniku Vladimiru Vrtovcu za gradnjo enonadstropne hiše v Vrbanovi ulici 34, Podpornemu društvu žel. uslužbencev in delavcev za gradnjo dvonadstropne stanovanjske hiše v Frankopanovi ulici 57, železničarje-

vi soprogi Frančiški Berlot za visokopritlično stanovanjsko hišo v Rapočevi ul. 8, posestniku Mirku Selu za gradnjo enonadstropne stanovanjske hiše v Jadranski ulici 49, obratovodji Karlu Kleinwächterju za enonadstropno stanovanjsko hišo v Stritarjevi ulici 28, zdravnikovi soprogi Vilmi Breznikovi za gradnjo dvonadstropne stanovanjske in trgovske hiše na Meljski cesti 63, tvrdki K. in R. Ježek za dovršeno nadzidavo tovarniškega objekta na Meljski cesti 103, trgovskemu slugi Leopoldu Homšku za gradnjo visokopritlične stanovanjske hiše v Beograjski ulici 34, Strojvodji Fr. Kolmanu za gradnjo visokopritlične stan. hiše v Beograjski ulici 36, posestniku Feliksiju Audi za novozgrajeni dve podstrešni sobi v Jelačičevi ulici 4, posestniku Ivanu Pukšiču za zgrajeno podstrešno sobo v Jelačičevi ulici 6, pekovskemu mojstru Ivanu Horvatu za preureditev dela pritličja na Aleksandrovi cesti 59 v trgovske lokale, posestniku Desi Paljaga za avtogaražo v Cankarjevi ulici 16, trg. Leopoldu Gušlu za enonadstropno stanovanjsko in trgovsko hišo s skladiščem in garažo na Koroški cesti 16, obratovodji Lovru Remsu za visokopritlično stan. hišo v Koseskega ulici 40, Martinu Čelanu za enonadstropno stanovanjsko hišo v Beograjski ulici 30 in trgovcu Iv. Vielhaberu za dvoriščni prizidek na Aleksandrovi cesti 57.

Pobrežka cesta

Da je naše mestno cestno omrežje marsikje potrebno temeljitih izboljšanj, je znana reč. Ne razpravlja pa se javno, kje je največja potreba. Naravno, da prihajajo v poštev pred vsem cestne žile z največjim blagovnim in osebnim prometom. Semkaj moremo uvrstiti zlasti Pobreško cesto, katere promet radi novih naselij, naraščajočega gospodarskega stika ter nič manj tudi pokopališča vidno raste.

S to cesto je nekam tako kot z državnimi mostom, ki le s težavo opravlja svojo nalogo. Ustrezala je potrebam desetletje nazaj, nikakor pa ne more danes, ko se je promet podesetoril. Pogledite to tesno cestno krivuljo od Tržaške ceste do Mejne ulice! Avtobusni promet, sto in sto voz in tisoči pešcev, prah ali blato in napeta pozornost, da koga ne povozijo ali ono vozilo. Ožina, zlasti pa na ob Furlanovi gostilni, je kot nalašč za večje nesreče, posebno še, če divja mimo kak luksuzni avto z brezobzirno naglico. Poslušajte pametne voznike in pešce, da slišite njih sodbo o cesti in vožnji!

Opozorjamo na to res nujno prometno zadevo vse one činitelje, ki jim je poverjena ta skrb. Vemo, da je prav ta kos ceste precej trd oreh, toda okoliščine so take, da je treba dati temu vpra-

šanje značaj nujnosti. Odlaganje bi stvarile škodovalo.

m Mariborčani dosti potujejo v tujino. Kljub znanim spremembam Mariborčani še vedno mnogo potujejo v tujino, saj je približno vsak 40. Mariborčan potoval preko meje. Oddelek za potne liste je doslej izdal, vidiral in podaljšal 1068 potnih listov. Največ potujejo Mariborčani v bivšo Avstrijo in Nemčijo, sledita po Češkoslovaška in Italija.

m Drž. klasična gimnazija v Mariboru. Vpisovanje za novo šolsko leto se bo vršilo natančno po naslednjem razporedu: 1. za IV.—VIII. r. dne 1. septembra od 8—10 ure; 2. za II.—III. r. dne 2. septembra od 8—10 ure; 3. za I. r. dne 3. septembra od 8—11 ure. Učenci drugih zavodov se glasijo za vpis v zgoraj določenih dneh in urah v ravnateljevi pisarni. Učenci se opozarjajo, da prinesejo s seboj vse v letnem poročilu našteje listine, ker brez teh ne bo nihče vpisan. Otvoritvena služba božja bo dne 12. IX. ob 8. uri v Alojzjevi cerkvi. Po sv. maši gredo učenci v svoje učilnice.

m Iz cerkvene službe. Iz Jožefovega kapucinskega samostana v Studencih pri Mariboru je premeščen gvardijan p. Joahim Ferk za gvardijana v Varaždin, na njegovo mesto pa pride p. Janez Rebec iz Varaždina. P. Jakob Vučina je imenovan za prefekta zunanega konvikta v Celje, na njegovo mesto pa je imenovan p. Gustav Mavrič iz Osjeka.

m Dobava plina ukinjena. Zaradi preureditve plinovoda na Glavnem trgu, bo danes od 22. ure do 5. ure zjutraj ukinjena dobava plina za vse konzumente na desnem bregu Drave. Prizadeti konzumenti naj v navedenem času zapro plinske pipe pri plinomerih!

m Tudi železne palice niso varne. K tej naši včeraj objavljeni notici smo izvedeli, da ukradene palice niso bile železne, ampak bakrene, in da jih ni kupil g. Sluga, temveč neki drugi kupovalec starega železa.

m Vozne olajšave: Tuzemstvo: Zagrebški velesjeem od 27. 8. do 6. 9. 1938, 50% popust na železnicah, Ljubljanski velesjeem od 1. do 12. 9. 1938, 50% popust na železnicah, Beograjski velesjeem od 10. do 19. septembra 1938, 50% popust na železnicah. Za inozemstvo daje vse informacije glede voznih olajšav Putnik v Mariboru, Celju in Ptuj.

* Na praznik, dne 8. septembra: dva užitkapolna izleta z modernimi avtokari: Logarska dolina Din 110.—, Celovec (Vrbsko jezero) Din 120.—. Prijavite se čimprej pri Putniku Maribor, Ptuj.

* Kolonija Jadranske straže se vrača iz Bakra dne 26. t. m. z vlakom, ki prispe v Maribor ob ¼ na 12. Prosijo se starši, da počakajo svojo deco na postaji.

Kultura

Nekaj misli k novi gledališki sezoni

Iz včeraj na tem mestu objavljenega članka o pripravah za novo gledališko sezono 1938-39 v našem mariborskem Narodnem gledališču se vidi, da vodstvo še ni sestavilo dokončnega repertoarnega načrta, in slišal sem tudi željo, naj bi se s strani javnosti dale eventualne pobude. Kot človek, ki zasledujem vzpone in padce, zmage in poraze našega mariborskega gledališča od prve predstave pred devetnajstimi leti do danes, čutim zaradi tega dolžnost in potrebo, da povem vsaj nekaj bežnih misli, ki bi jih vsekakor bilo vredno upoštevati. Kot izhodišče za to mi služi pretekla sezona.

Pred vsem naj bi se v novem načrtu ne obljubljalo toliko, kakor se je lani. V lanskem načrtu je bilo več boljših dramskih del, na katera smo potem do konca sezone zaman čakali, medtem ko so se uprizarjala včasih manj pomembna ali celo prav povprečna in podpovprečna. Zato je bolje obljubiti manj, a obljubo vsaj v pretežni meri tudi izpolniti.

Drugo, na kar bi rad opozoril, je izbira del po literaturah. Ne vem, če je kdo opazil, da je v pretekli sezoni s l o v e n s k o Narodno gledališče v Mariboru, ki izpolnjuje poleg umetniške tudi važno narodno nalogo, uprizorilo največ del n e m š k e dramske literature, in sicer več kakor je bilo vseh slovanskih (razen slovenskih)

skupaj. Od slovanskih literatur so bile zastopane srbohrvaška, češka, poljska in ruska vsaka s samo po enim delom. Italijanska in angleška sta dali tudi samo po eno delo, iz francoske pa ni bilo vzeto sploh nobeno. Prav tako je skrajno slabo odrezala slovenska drama, dasi bi moralo biti s l o v e n s k o gledališče tudi glede repertoarja bolj s l o v e n s k o !

V slovenski in slovanski dramski literaturi, starejši in novejši, je vse polno del, ki daleč presegajo vrednost večine nemških, katera prihajajo na naš oder menda samo zaradi tega, ker so nemški rokopisi lažje dosegljivi in jih zaradi poznavanja nemščine in slabšega razumevanja drugih jezikov hitreje prevajamo. Toda to ni nikako opravičilo! Slovenci imamo mnogo ljudi, ki poznajo dobro slovanske in druge evropske jezike in bi gledališče lahko kmalu oskrbeli z dobrimi prevodi. Zato moramo s to prakso nehati in zasledovati tudi sicer razvoj evropske dramske literature — ter gledališča sploh — manj skozi nemške in več skozi druge vire. Pred vsem skozi slovanske, potem francoske in angleške.

Tretja hiba lanskega repertoarja je bilo pretežno prevladovanje komedije in veseligr. Tragedija in drama višjih umetniških kvalitet sta bili potisnjeni v ozadje, čeprav so dosegla prav ta dela, kolikor jih je bilo uprizorjenih, največji umetniški in gnotni uspeh, sodeč vsaj po zanimanju in obisku našega občinstva. Dobro vemo, da so tudi komedije in veseligr potrebne in da so komedije lahko na prav

tako pomembni umetniški višini, kakor tragedije in resne drame, toda prevladovati v repertoarju vendarle ne bi smele. Najmanj pa bi smeli uprizarjati nekatere tuje veseligr, ki so popolnoma brez vsake resnične, višje umetniške vrednosti.

Prepustimo tako plažo našim kinematografom! Gledališče bodi umetniški zavod, ker samo v tem je njegova veličina in trajna moč, katere kinematograf kot industrializirana umetnost kljub vsemu nikoli ne bo mogel popolnoma izpodrinuti. Tekma med gledališčem in kinematografom je mogoča samo na področju resnične u m e t n i š k e k v a l i t e t e, ne plitve vsakdanjosti, katere edini namen je zabava.

Ta bežna kritika preteklega sezone daje že sama po sebi tudi smernice za sestavo repertoarnega načrta prihodnje sezone Narodnega gledališča v Mariboru. -r.

k. O moravskih in slovaških Hrvatih piše v »Zemljepisu Češkoslovaške« dr. Fr. Kolaček. Po zadnjih statistikah živi v okolici Bratislave še precej Hrvatov, ki so se tam naselili v drugi polovici 16. stoletja; v celem jih je še 3113, ki se še danes večinoma poslužujejo svojega materinega jezika.

k Zbornik o Masaryku kot filozofu. Masaryka-filozofa niso proučevali samo češki misleci, ampak tudi tuji: Hrvat dr. A. Bazala, ki je pisal v Masaryku hrvaški, nemški in italijanski, Poljak Kozłowski, Francoz Essertier, Nemeč Driesch te Rusi Losskij, Ljapšin, Jakovenko in

Pavlov. Prof. B. Jakovenko, ki je v Pragi izdal v štirih jezikih časopis »Der russische Gedanke« (Ruska misel), in ki zdaj izdaja »Bibliothèque internationale de la philosophie« (Mednarodna filozofska knjižnica), je objavil te dni novo delo o Masaryku pod naslovom »Masarykova misel« (Pensée de M.). Ta knjiga je prav za prav zbornik del različnih avtorjev o Masaryku, ki ga kot misleca vsestransko osvetljujejo.

k 80-letnico rojstva umrlega češkega filozofa dr. Františka Krejčija slavijo v Pragi. On je tvorec češkega filozofskega pozitivizma in izviren psiholog. Bil je profesor filozofije na Karlovi univerzi v Pragi.

k Mariborčanka filmska igralka. Elfi Mayerhofer, znana mariborskemu občinstvu po mnogih nastopih ob priliki svojčasnih produkcij šole naše Glasbene Matice, pri katerih se je po dokončanih nadaljnjih študijah v Italiji in Nemčiji angažirana sedaj pri berlinskem filmskem podjetju Ufa. Igrala bo zelo delikatno, visokodramatično glavno vlogo v novem filmu »Žena za Goldenhyll«, ki ga režira znani mojster Waschneck. Razdeljevalec vlog Rhewdt je izbral za to vlogo med dolgo vrsto konkurentk samo Elfi Mayerhoferjevo, kar pa mariborskih glasbenih strokovnjakov ne preseneča, ker so mladi pevki še ko je bila tu preprokovali sijajne uspehe in veliko bodočnost.

Ma' položi dar domu na oltar

Sport

AVSTRALIJA: NEMČIJA 5:0!

V tekmi za Davisov pokal ni uspelo Nemčiji doseči niti častne točke in je podleгла z rezultatom 5:0.

Lista najboljših teniških igralcev. 1. Austin (Anglija), 2. Menzel (CSR), 3. Punčec (Jugoslavija), 4. Henkel (Nemčija), 5. Petre (Francija), 6. Metaxa (Nemčija), 7. Kukuljević (Jugosl.), 8. Pallada, (Jugosl.), 9. Hecht (SSR), 10. Bousson in Destremaux (Francija) ter Szigeti (Madžarska).

Alice Florian zmagovalka v Pörtschachu. Naša juniorska prvakinja Alice Florian je na velikem teniškem turnirju v Pörtschachu zavzela v damski konkurenci prvo mesto. V polfinalu je nadvladala Berličanko Hamel s 6:1, 6:1, v finalu pa Dunajčanko s 6:0, 6:0.

Heda Kovač, naša seniorska prvakinja je pa v Tallinu osvojila estonsko prvenstvo.

Pred tekmo Jugoslavija-Češkoslovaška. Že pred dnevi smo objavili našo postavbo, ki bo v nedeljo igrala v Zagrebu proti reprezentanci Češkoslovaške, do čim je Čehi še niso sporočili. Za tekmo je veliko zanimanje ne le v Zagrebu, tem več v vsej državi in je odobrena tudi povlačna vozina na železnici. Cene vstopnic so od 20—50 din. V nedeljo se pa pomerijo tudi Zagrebčani v medmestni tekmi s Prago v Pragi. Ker je kar sedem Zagrebčanov v državni reprezentanci, bodo poslali v Prago skoraj samo Haškove, ojačene z enajst Varaždinci. Istega dne in ob isti uri se bo pa drugo moštvo Prage pomerilo v Beogradu z mestno reprezentanco. Torej kar tri tekme z bratskimi Češkoslovaki v enem dnevu!

s. Budge in Maco sta se vrnila. Ameriška teniška igralca Budge in Maco sta končala evropsko turnejo in se vrnila v Ameriko. Amerikanec je prav za prav le Budge, do čim je bil Maco rojen v Budimpešti. Ob povratku so ju spraševali novinarji, kaj misli o bodočnosti tenisa v Evropi. Budge se je izrazil, da mu je najbolj imponiral češki igralec Cejnar, ni pa pozabil pohvaliti naša igralca Punčeca in Kukuljeviča. Budge gre med profesionalce in Amerika ne more več računati na njegovo sodelovanje pri igrah za Davisov pokal.

Sokolstvo

s Ljubljanski Sokol priredi v soboto 27. avg. tekmovalno akademijo, na kateri bodo nastopili sokolski mednarodni tekmovalci Primožič, Pristov, Gregorka, Skrbinšek, Boltžar, Porenta, Malnarič, Wildman in Longyka, nadalje bodo tekmovali telovadci višjega oddelka in članice v raznih vajah.

Gospodarstvo

Kdo naj zastopa nemške tvrdke v Jugoslaviji

Ko so nemške tvrdke začele izvajati protizidovsko gospodarsko politiko, so odpovedale Židom svoja zastopstva v Jugoslaviji, na njihova mesta pa so imenovali po večini nemške državljane. Jugoslovanska javnost je proti temu odločno nastopila, zahtevajoč, naj nemške tvrdke z Jugoslaviji izberejo za svoje zastopnike pri nas naše ljudi.

Pravilnost tega stališča priznavajo zdaj tudi Nemci sami. V »Breslauer Neueste Nachrichten« je priobčil dr. Alfons Scheubel članek, v katerem odgovarja na vprašanje nemških zastopstev v Jugoslaviji in Bolgariji. V članku, ki priča o temeljitem poznavanju razmer na Balkanu, pravi avtor v glavnem: Nemci so spoznali, da je vprašanje trgovskih stikov, zlasti pa še njih poglobitve, po kateri Nemčija teži, bistvene važnosti za ugoden razvoj gospodarskih odnosov. Število nemških tvrdk, ki sodijo Balkan po nekdanjih sodbah, je čedalje manjše. Z izločitvijo neriarijev so prišle nemške tvrdke, ki imajo svoje pisarne na Balkanu, na vablivo misel, da bi si izbrale zastopnike iz vrst nemške manjšine v posameznih balkanskih državah. Toda uvi-

devni nemški gospodarstveniki svarijo tudi pred tem, zavedajoč se, da je balkanski človek proti tujcem nezaupljiv, in bi ta zato dosegel manj zadovoljive uspehe kakor domačin, ki tamošnjega človeka bolj pozna in tudi govori domači jezik.

Nemci bi morali jasno spoznati, da je v interesu njih samih, če se pri izbiri svojih zastopnikov ozirajo v večji meri na domačine. Kajti resnična je trditev, ki nanjo opirajo jugoslovanski in bolgarski krogi svojo zahtevo, da domači ljudje najbolj poznajo balkanskega kmeta in razmere, kakor tudi kupčijske možnosti v lastni državi.

Drugače je bilo nekoč, ko balkanski narodi niso imeli dovolj lastnih ljudi, ki bi bili sposobni zastopati tuje tvrdke. Danes pa je to čisto drugače, kajti časi so se povsod spremenili in se še spreminjajo, zlasti pa se naglo spreminjajo na Balkanu. Če torej Nemci sami uvidevajo potrebo, da zaposlijo v svojih zastopstvih naše ljudi, je naša pravica in dolžnost, da zahtevamo dosledno izvedbo tega načela, s čimer bi prišlo do eksistence na tisoče naših ljudi.

KOLKOVANJE PLAČILNIH LISTOV ZASEBNIH NAMEŠČENCEV.

Po taksnem zakonu čl. 33. se imajo listi, na podlagi katerih se izplačujejo prejemki privatnih nameščencev kolkovati s tem, da se nalepijo nanje kolki v ustrezajoči višini. Po predpisih se imajo ti kolki uničiti tako, da se na njih začne pisati tekst lista, večinoma pa kolke podjetja uničujejo tako, da nanje pritisnejo štampiljko. Nekateri revizijski organi postopajo prestrogo po predpisih in zahtevajo, da se morajo za pet let nazaj na predpisan način uničiti vsi plačilni listi, sicer se odredi kazen za pet let nazaj. Tvrdke se zato opozarjajo, naj se ravnajo strogo po predpisih, ako pa revizijski organi zahtevajo naknadno uničenje, naj liste nesejo na davkarje, da jih tam prežigosajo, ali pa naj se obrnejo do finančnega ministrstva, ki vsaki pritožbi ugoditi, kjer je taksa bila pravilno plačana s kolkom.

g Uredba o zaščiti kmečkih zadrug in njihovih zvez je s 23. t. m. prenehala veljati. Do tega dne so morale zadruge, ki so se hotele poslužiti ugodnosti uredbe, zaprositi za zaščito. Odslej veljajo le določbe nove uredbe o odlaganju plačil (poček), ki pa se dovoljuje le aktivnim, t. j. solventnim dolžnikom.

g Jajca se draže. Po poročilih z raznih tržišč se opaža v veleprodaji jajc zadnje dni porast cen, ki se v vzhodnih in južnih predelih države gibljejo med 60 in 68 par za komad po kakovosti ozir. velikosti. V Nemčiji stane jugoslovansko blago še vedno povprečno 72 mark za zabojo. V Angliji je tendenca čvrsta, povpraševanje pa ni baš veliko. Često prodajajo trgovci po nižji ceni, da se zaradi vročine iznebijo blaga. Jugoslovanska jajca notirajo v velikosti 53-54 po 8 sh 4 p ozir. 8 sh 6 p. Na isti bazi se večinoma giblje tudi cena za blago iz Rumunije in Poljske.

g Štajerska gospodarska razstava v Gradcu. Letošnji graški jesenski velesejem od 17. do 25. septembra bo v znamenju priključitve Avstrije k Nemčiji in bo mnogo obsežnejši, kakor so bili dosedanji. Razstave bodo obsegale gospodarstvo, zlasti industrijo, obrt, kmetijstvo in trgovino nemške Štajerske. Povečan bo tudi zabavni park. Informacije za obisk in znižano vozino se dobe pri potniških uradih.

g Na obrtniškem taboru v Št. Vidu nad Ljubljano so obrtniki sprejeli resolucijo, v kateri zahtevajo med drugim, da se uvede za male obrtnike davčni pavšal, čeprav obratujejo s stroji, in sicer naj se ta pavšal določi po množini upo-

rabljenih kilovatnih ur. Odpravi naj se tudi nepravilna in nesorazmerna razdelitev davka. Prometni davek pa naj se sploh odpravi, ker mali obrtnik proizvaja izdelke iz surovine, kar pa še ne pomeni prometa.

g Nova železnica pred dovršitvijo. Lesno podjetje »Ugar« v Bosni gradi ozkotirno šumsko železnico od Bugojna do Gornjega Vakufa. Spodnji ustroj je že končan, a sedaj pridejo postajne in druge zgradbe na vrsto. Računajo, da bo proga izročena prometu z novim letom. Železnica bo industrijska, vendar se bodo tudi prevažali potniki in privatni tovori.

g. Madžarska je v skrbeh zaradi izvoza svoje živine, ki se je letošnje leto močno zmanjšal. Izvoz v Italijo je zmanjšan za 20.000 goved proti istemu razdobju lanskega leta, v Nemčijo pa za 730 tedensko. Razen tega so morali poklati mnogo živine zaradi kužnih bolezni. Da bi se nekoliko nadomestila izguba, so madžarske železnice znatno znižale prevozne tarife za izvoz živine.

g. Z gotovim denarjem bo plačala Grčija uvoz 500 ton koruze, ki ga je odobrilo grško ministrstvo financ v soglasju z ministrstvom narodnega gospodarstva. Koruzo, ki jo bodo uporabili izključno za prebivalstvo gorskih krajev, naj bi uvozila Jugoslavija, Madžarska ali pa Bolgarija.

g. Forsiranje izvoza ameriške pšenice. Ker imajo Zedinjene države letos obilno letino, bodo prejemali izvozniki pšenice posebne premije. Računajo, da bodo na ta način izvozili letos 100 milijonov bušljev pšenice.

Šah

KDO BO ZMAGOVALEC IN MOJSTER

XIV. kolo nacionalnega amaterskega turnirja v Osijeku je dalo sledeče rezultate: Šiška je igral proti Müllerju in je partija ponovno prekinjena v izenačeni poziciji. Francoska partija Sikošek-Jonke je tudi že drugič prekinjena, ima pa Sikošek malenkostno prednost.

Stanje po XIV. kolu: Lešnik 8 in pol, Rabar in Šiška 8 in pol (1), Šubarić 8, Carev in Pavlović 7 in pol, Avirović, Rajković 6 in pol, Jonke 5 in pol (1), Martinić 5 in pol, Müller in Sikošek 5 (1) i. t. d.

§. V desetem kolu angleškega prvenstva je prišel na vodstvo Alexander 7^{1/2}, sledijo Golombek 7, Sergeant 6 (1), Milner-Barry in Tylor 6, sir Thomas 5^{1/2} (1), gospa Menčik-Stevenson 5 itd. V tretjem turnirju vodita Kitto in Seitz s 7^{1/2}. Na tretje mesto pa je prišel naš mojster Koenig, ki je bil do sedaj na petem; ima 6^{1/2} točke.

KRALJICA MARIJA ROMUNSKA:

Zgodba mojega življenja

To so bili mamini predpisi. Bila je nekako špartanska in je zahtevala, da tudi mi sledimo njenemu zgledu.

Mami ni bilo ljubo, da bi bil kdo bolan. Sama je imela nenavadno odporno naravo in ni nikoli zbolela. Tudi meni je usoda naklonila to njeno lastnost.

Po maminih življenjskih nazorih se ne bi smel nihče nikoli pritoževati. Glavobola nismo smeli priznati ali upoštevati; prehlad ni bil noben vzrok za opustitev sprehoda in turčica ne za ležanje v postelji. Vendar ni nihče tako hitro opazil bolezni, kakor ona. Niti najmanjšega bolezenskega nerazpoloženja ji nismo mogli prikriti, in še preden smo se zavedali, je že prišla zdravili in pilulam. Angleška zdravila so se ji zdela bolj krepka kakor celinska in pravila jim je »les remèdes de cheval«.

Mama je govorila gladko angleški, vendar se je rajši posluževala francoščine, o kateri je menila, da je dosti bolj eleganten jezik. Lepo pismo, je dejala, je mogoče napisati samo v francoščini. Francozi sami ji pa niso bili posebno ljubi, imela je rajši Angleže, Ruse in Nemce. Mi smo pa sovražili francoščino. Zdela se nam je kakor afektirana govornica odraslih, ki ni za nas. Izkoristili smo vsako mogočo priložnost, samo da se je nismo učili. Mama se je zaradi tega zelo razburjala in nas zmerjala z malimi norci; seveda smo tudi res bili, a ugajalo nam pač ni, da nas je tako zmerjala.

»Otroci«, je pričevala svoje špartanske govore, »ne verjemite Angležem, da so na svetu neprebavljive jedi. Dober želodec premele vse. Normalno prebavo si kvarijo Angleži že od svoje rane mladosti z domišljanjem, da je to ali ono neužitno. Jaz jem vse. V Rusiji

ne govori nihče o svoji prebavi. To je nepristojno in nerodno govorjenje, ki ne spada v salon.«

Nekoč je dejala z velikim zadovoljstvom: »Missy« — mislila je s tem mene — »je kakor jaz; lahko je tudi kamenje, pa se pri tem prav nič slabo ne počuti.« Jaz pa tudi res smem hvaliti »rusko prebavo« kot neprecenljivo prednost, katero sem podedovala od svojih prednikov po mami.

Ugodno priložnost za potešitev radovednosti in razna druga veselja so nudile »inspekcije« Fanny Renwickove v mamini garderobi, ki je bila v njeni oskrbi. Fanny Renwick je bila stara sobarica temne polti z malimi brčicami in vsemi znaki, da se preteka po njenih žilah španska kri. Ne verujem, da bi bili med njenimi predniki res kdaj pravi Španci, bili pa so prav gotovo Ircl.

Svoj posel je opravljala z železno metlo. Naše razpoloženje do nje se je neprenehoma menjavalo, prav kakor njeno lastno, ki se je ravnalo nekako po vremenu. Kadar je sijalo sonce je bila še najbolj dobre volje in ljubeznjiva.

Mamina garderoba je polnila več omar. Stvari si je nakupovala z rusko velikopoteznostjo in širino. In kadar so se odprla katera vrata teh omar, so se razširili naokoli vedno novi vonji. Povsod so ležale stekleničice in blazinice z najrazličnejšimi parfumi. Toda izdelani niso bili v kozmetičnih oblikah, katere je mama sovražila. Odkrili smo tudi neverjetne zaloge vseh mogočih pilul. Med njimi silno veliko grozdnim jagodam podobnih in prozornih posodic ricinovega olja, ki so bile iz neznanih vzrokov — morda iz strahu, da bi bile angleške preveč »remèdes de cheval« — naročene iz Petrograda. Tako veliko skladišče ljudem žal neobhodno potrebnih mirodilij si je bilo pač mogoče razlagati samo tako, da so bile nabavljene v taki količini le zaradi oddaljenosti Petrograda. Seveda so se po veliki večini brezplodno posušile, kajti mamina izvrst-

na prebava jih je le malo potrebovala. Zdi se mi pa celo, da mama za to skladišče sploh ni vedela, kajti Fanny je naročala sama na svojo pest kar je hotela.

Tam so ležale tudi razne pastile vseh mogočih barv. Bile so spravljene v malih škatljah z orientalskimi napisi in podobo gazele na ovitkih. Moje zanimanje so pa vzbujale posebno rožmarinaste, po vijolicah dišeče pastile. Ob lepih dneh je bila Fanny zelo darežljiva z zalogami njenega kraljevskega visočanstva.

Fanny Renwick je tiranizirala vse, kar ji je bilo podrejeno. Sobarice, ki zrastejo v kraljevskih hišah od spodaj do »prvih«, postanejo vse tiranske. To je pri njih neke vrste tradicija, da kažejo nasproti podrejenim, zlasti še »drugim«, vso svojo trdoto. Po Fannyini upokojitvi ji je sledila kot »prva« Jolly, kar pomeni »Vesela«. Neglede na to, da ne more biti nihče manj vesel kakor je bila gospodična Vesela, je postopala s svojimi podrejenimi prav tako, kakor je prej njena prednica z njo. Njena služba se je pa pričela, ko mene že ni bilo več doma. Toda poznam jo dobro, kajti postala je pozneje zaupnica mojih otrok.

Gradič Osborne je bil tipična angleška letoviška hiša. Obdajale so jo lipe in pri oknih so silile vanjo zidne ovijalke. Na otok Wight smo prihajali vedno tedaj, ko so lipe in ovijalke cvetele. Hišno vežo so krasile vedno v velikih posodah poleg stopnic rastoče bele in rdečepikčaste lilije. Kadar smo vstopili, je bilo naše prvo opravilo, da smo se sklonili k cvetju, in ko smo se zopet vzravnali, so bili naši obrazi od cvetnega prahu rdeči kakor indijanski.

Na vzgojiteljico mademoiselle X me spominjajo pred vsem zgodbe, ki nam jih je tako spretno pripovedovala. Leta 1870, je doživela obleganje Strassbourga in je nepomirljivo sovražila Nemce ter skušala tudi nam vcepiti to sovražnost. Imela je precej širok nos, brezbarvne in redke lase in pri smehu so ji ustne pokrile vsa lica. Smejala se je nenavadno grdo.

Nove namestitve učiteljev

Srez lendavski: Štok Ljudmila — Čentiba; Lesar Neža — Velika Polana; Drolc Milena — Odranci; Dolanc Vida — Sred. Bistrica; Cenčič Marijana — Gančoni; Zupančič Marija — Ivanci; Jagodič Julija — Kapci; Cosič Angela — Gomilci; Tomše Ivana — Radmožanci; Zupančič Štefanija — Velika Polana; Ornik Angela — Petišovci; Suhadolnik Izabela — Dol. Bistrica; Pfajfer Hilda — Hotica; Pavlin Marija — Lika; Zmavc Gabrijele — Lika; Lužar Marija — Trnje; Ros Terezija — Bogojina; Pušenjak Alojzija — Bogojina; Poček Anica — Turnišče; Petovar Milena — Kapci; Hodnik Josipina — Petišovci; Zakrajšek Božena — Bogojina; Petrič Elizabeta — Žižki; Zupančič Marija — Radmožanci; Beloglavec Sabina — Sred. Bistrica; Dereani Jožef — Metvorjevce; Zlatič Franc — Ivanci; Zornik Aristid — Radmožanci.

Srez ljutomerski: Brunčko Marija — Kapela; Gorič Elizabeta — Cven; Mele Stanislava — Stara Cesta; Šerbak Zora — Stogovci; Tribnik Lelija — Stara Cesta; Trošt Dušica — Stogovci; Vojnilovič Milena — Negova.

Srez murskosoboški: Paglavec Stanislava — Gerlinci; Bauda Milica — Gulinci; Kovič Ana — Vidanci; Priberšek Elizabeta — Serdica; Koren Agata —

Perdica; Ritonja Emilija — Filiščinci; Pintar Julijana — Gederovci; Hren Stanislava — Serdice; Filipič Terezija — Sv. Jurij; Kocjan Emilija — Trdkovo; Lipan Gabrijele — Domonješevci; Merčun Marija — Pertoč; Maroh Ljudmila — Križevci; Mencin Roza — Kuzma; Petrovič Živana — Markovci; Paher Ana — Kančevci; Verk Miroslava — Bodonci; Budak Štefan — Predanovci; Barbarič Karel — Domanjševci; Poredoš Evgen — Bodonec.

Srez slovenjekonjiški: Kopuvac Milena — Kebl; Matuš Jožefa — Sv. Florjan; Potočnik Marija — Prihova; Seršen Rudolf — Črešnjice; Sedmak Primož — Resnik.

Srez šmarski: Dornik Gabrijele — Sv. Štefan; Lomšek Gabrijele, Gruber Karla — Olimje; Mavrovič Melita — Lemberg; Pegam Adela — Pištanj; Dobovšek Frančiška — Buče; Putrih Ljudmila — Stoperci; Sturbej Terezija — Sv. Peter pod Sv. gorami; Zeleznik Marija — Buče; Omahen Ana — Žušenj; Trobec Olga — Sladka Gora; Ličar Darija — Dob; Jitvančič Avrelija — Sv. Ema; Potočnik Frančiška — Puštava; Hočvar Vera — Zibika; Recelj Karolina — Vrštanj; Zevnik Marija — Sv. Vid pri Planini; Zupec Oton — Sv. Ema.

Zanimivosti

FRANCIJA GRADI NOVO BOJNO BRODOVJE

Radi položaja na Sredozemskem morju je sklenila francoska vlada pospešiti pomorsko oboroževanje. Zgradila bo dve novi bojni ladji po 35.000 ton, tako da bo imela Francija na Sredozemlju enako močne sile kakor Italija. Nadalje je začela z gradnjo dveh letalskih nosilcev, večjega števila rušilcev in podmornic. Predvideni so večji krediti za modernizacijo francoskih arzenalov, vojnih pristanišč, novih pomorskih baz in hidroletališč. Francoska flota bo pomnožena z 75.000 novih moči.

PREDPOTOPNI ZMAJI V EVROPI.

Iz Amsterdama poročajo, da je neki evropski lovski ekspediciji uspelo ujeti na otoku Komodo, ki pripada Holandski Indiji in leži v Južnem morju, devetnajst orjaških zmajev. Dva od teh so prepeljali v Evropo in jih oddali enega v živalski vrt v Kopenhagenu, drugega pa v Stockholmu. Zmaji praseveta, s sivim oklepom, primeroma zelo hudi in nevarni, so dolgi kar tri metre. Vsekakor pa je zelo dvomljivo, ali bodo ti zmaji prenesli severno podnebje.

× **Rooseveltov sin bo trgovski potnik.** Najmlajši Rooseveltov sin se bo posvetil trgovski karieri. Nastopil je službo pri neki tvrdki v Bostonu ter dobiva za njo 18 dolarjev tedensko.

× **V Španiji je padel na republikanski strani Miguel Fiet,** eden največjih herojskih tenorjev dvajsetega stoletja. Velik uspeh je doživel leta 1928., ko je bila publika v milanski »Scali« omamljena od njegove vloge, ki jo je pel iz »Rigoletta«. Ko je kmalu pozneje začela njegova zvezda ugašati, se je zatekel v Ameriko, kjer pa ni imel sreče. Končno se je vrnil v Španijo, kjer je prevažal kot šofer avtomobile za fronto.

× **560 km na uro preko Atlantskega oceana.** Iz New Orleansa javljajo, da pripravlja znani letalec Meryll novi polet preko severnega Atlantskega oceana. Letalo namerava preleteti v eni uri 560 km, in letalec upa, da bo s to hitrostjo potokel vse dosedanje preoceanske rekorde. Polet sam, ki bo nekaj meseca septembra, pa je organiziran v reklamne svrhe, ker nameravajo potlej izdelati celo vrsto letal istega tipa za neke evropske države.

× **25 mrtvih, 117 teže ranjenih.** V južno vzhodni Indiji v bližini Madrasa med postajo Gričon in Poliemadure se je iztiril potniški vlak. Strašna nesreča je zahtevala 25 mrtvih in 117 teže ponesrečenih. Vzrok nesreče so bili zadnji naliivi, ki so izpodkopali progo.

× **Največji arzenal na svetu bo zgradila Anglija.** Kakor piše »Daily Herald«, je izdelala angleška vlada načrt za enega največjih arzenalov na svetu. Arzenal bodo zgradili v bližini Chorlinga; vsega skupaj bodo zazidali 600 zgradb različne velikosti, katere bo vezelo nad 60 km dolgo cestno omrežje. Pri gradnji bo zaposleno okoli 10.000 delavcev.

× **Eksplozija v praški tvornici kemikalij.** Eksplozija v Rudgersovi tvornici kemikalij v Moravski Ostravi je zahtevala smrt dveh ljudi, šest jih je pa težje ranila. Ogenj, ki je izbruhnil po eksploziji, je bil lokaliziran.

× **Od 10.000 Japonk je lastnica avtomobila samo ena.** V Nemčiji znaša to razmerje 1000 proti 1 na Češkoslovaškem 900 proti 1, v Franciji 250 proti 1, v Angliji 220 proti 1, v Ameriki pa ima že vsaka osemdeseta žena svoj avto.

× **Tekstilna tovarna je do tal zgorela** v Sondriu pri Milanu. Škoda znaša okoli 7.000.000 lir. Ker je uničena tovarna, je ostalo 500 delavcev brez kruha.

Radio Ljubljana

— ČETRTEK, 25. avgusta: 12. Pisana trata (plošče). — 12.45 Poročila. — 13. Napovedi. — 13.20 Opoldanski koncert Radijskega orkestra. — 14. Napovedi. — 19. Napovedi in poročila. — 19.30 Nacionalna ura: Pomorski promet z Levantom za časa križarskih vojn. — 19.50 10 minut zabave (g. Fr. Lipah, član Nar. gled.). — 20. Wieniawski: Faust, fantazija za gosli in orkester. — 20.10 Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarič). — 20.30 Koncert lahke glasbe. — 22. Napovedi in poročila. — 22.15 Šornov šramek-kvartet.

Beograd, 19.30 Predavanje. 20.30 Operne arije. 21 Zabavni koncert. — Praga, 20.10 Koncert.

Tvrdki inž. Milan Lenarčič, Ribnica na Pohorju

Ribnica na Pohorju, 23. avgusta. Poslali ste v »Večerniku« z dne 13. 8. 1938 »opozorilo« v našo slovensko javnost z namenom, da preneha nadaljnje slepomišljenje in varanje javnosti v pogledu zaslužka Vašega delavstva. Delavstvo žal ni v Vaši zaposlitvi toliko svobodno, da bi si upalo javno odgovoriti. Zato storim to jaz, da ne boste več mogli porabiti poštenega lista in poštene javnosti v zaščito svojih dobičkov.

Vi trdite v svojem »opozorilu« sledeče: Povprečje zaslužka večine kategorij delavstva, ki je delalo na kamnu, in to nadpolovične večine rizarjev, je znašalo 5.46 din na uro. Zaslužek na mesec bi bil za 25 dni po 8 ur na dan 1092 din. — Rizarjev je bilo pri Vas 21—23. Najboljši rizar je zaslužil 965.98 din. Tak debel zaslužek so imeli 3—4 rizarji in to mese-

ca aprila. Zadnja dva meseca pa je še omenjeni najboljši prišel le na okroglo 600 din.

Za kamnoseke navajate mezdo s 6.14 din na uro. Na mesec bi prišli tako na 1228 din. Kamnosekov ste imeli v službi 16—20. Zares sta od teh 2 zaslužila celo nad Vašimi navedbami, a vsi ostali so dobili 600—700 din.

Cepilci na stroju bi pri zaslužku 6.14 din na uro morali zaslužiti 1284 din. Vseh cepilcev je 8. Od teh sta dva najboljša zaslužila 300 din manj od Vaših navedb, ostali pa 700—800 din.

Kovači vobče ne zaslužijo od ure kakor navajate Vi, t. j. 6.86 din, temveč dobijo le 8% od celokupnega zaslužka. Preje so bili plačani od ure, ko ste pa uvedli 8% plačilo, sta dva takoj zapustila delo. Ostali so še 4, ki sedaj delajo brez doplačil 14—16 ur.

Od čistilcev, ki jih ne navajate v opozorilu, je dobil samo 1 600 din, vsi ostali pa 350—400 din na mesec.

Dnevničarje pa odpravljate s 3 din na uro.

Dovoljujem si nadalje trditi, da nisem našel še podjetja, ki bi trko docela izkoristilo fizične sile delavstva, kakor se to dela pri Vas. Za danes naj omenim samo primer muhe, ki pade v pajčevino. V službi imate paznika, ki mu pravijo palir. Menda po lastnem nagibu šikanira delavstvo. V temni noči so ga zasačili v grmovju s puško v roki. Ali se mu plačujejo take nadure da straži z orožjem mirno delavstvo?

V težki bedi živi 47 otrok delavcev kamnolomov, ki jih zastopate dane. Vi. Bodite toliko slovenski in dajte jim kar jim pritiče!

Doberšek Karol, nar. poslanec.

Razno

NOVO! NOVO! Sprejemem v izdelavo in popravilo raznovrstne tehtnice in uteži. Izdelava precizna, cene zmerne! Makso Kert. Aleksandrova 19 70

2500 DIN potrebujete, da zaslužite 1000 din mesečno. Pišite na »Anos«, Maribor, Orožnova. 91

MARTIN SAFRAN izvršuje vsa soboslikarska črkoslikarska ter pleskarska dela solidno in poceni. Najnovejši vzorci na zalogi. 146

Krekova 16.

SVARILO! Svarim vsakogar pred nakupom zlate moške zapestne ure »Omega« ker sem isto izgubil. Tozadevna sporočila prosim na upravo lista. 477

Posest

LEPO, MALO POSTESTVO z novo zidano hišo, pri hiši dva orala zelo dobre zemlje, primerna za vrtnarilo ali parceliranje, oddaljeno iz Maribora samo 3 km. takoj na prodaj. Naslov v upravi lista. 458

MALO POSESTVO lepo, takoj na prodaj 1/4 ure iz Maribora, 1/4 ure od glavne ceste. Jernejšek Alojz. Pernica 14, Sv. Marjeta ob Pesnici. 463

Prodaj

Dobro ohranjeno **MOŠKO KOLO** na prodaj. Vprašati v gostilni Beranič, Vodnikov trg 4. 475

STROJ veliko stoječe zrcalo, pohištvo in trgovska oprema ceneno na prodaj. Trg svobode 6-III, desno, Maribor. 479

SPALNICA politirana, skoro nova, ugodno na prodaj. Kompara, Aleksandrova c. 48. 489

Kupim

HLADILNIK (Milchkühler) kupimo. Uprava velop. Ornič St. Janž na Dr. polju. 483

Sobo odda

Oddam **OPREMLJENO SOBO** s posebnim vvhodom dvema gospodoma takoj. — Pavšič, Tattenbachova ul. 19. 474

SOBO s hrano z uporabo kopalnice oddam tik kolodvora. Aleksandrova 48-I. 488

Sobo išče

IŠČEM PRAZNO SOBO s separiranim vvhodom ali sobo s kuhinjo za takoj v sredini mesta. Cenj. ponudbe poslati na upravo lista pod šifro »Državni uradnik«. 473

GOSPODIČNA išče sobo s posebnim vvhodom v bližini Vodnikovega trga. Ponudbe pod šifro »Točna plačnica« na upravo. 476

MIRNO LEPO SOBO oddam s hrano in vso oskrbo dvema dijakinjama ali gospodičnima. Trg svobode 6-III, desno, Maribor. 478

Oddam lepo, prazno, separirano **SOBO** Strossmajerjeva 9. 480

Stanovanje

MALO TRISOBNO STANOVANJE blizu trga takoj oddam. Koroska c. 27. 481

Lepo **DVOSOBNO STANOVANJE** s kopalnico oddam s 15. septembrom v Magdalenski ulici. Vprašati pri Franju Vrablu, Radvanjska c. 24. 484

Sprejemem **SOSTANOVALCA** ali dva dijaka v vso oskrbo. Jože-Vošnjakova 21, pritičje 485

STANOVANJE

Štirisočno, komfortno, lepo na novo preurejeno, takoj ali s 1. oktobrom oddam. Vprašati Glavni trg 22-I levo. 492

Stanovanje išče

IŠČEM STANOVANJE za osmošolca pri boljši nagraje pri profesorski družini, klavir. Ponudbe z nasloven na upravo tega lista pod »Osmošolec«. 465

MLADOPOROČENCA

iščeta moderno dvosobno stanovanje. Ponudbe pod »800« na upravo lista. 487

Službo dobi

»Ford« zastopstvo v Zagrebu išče prvotnega **AVTOMEHANIKA** in samostojnega avto-električarja. Pismene ponudbe, na »Ford«-ovo zastopstvo, Zagreb, Martičeva ul. 13. 454

TRGOVSKI POMOČNIK

majšji vojaščine prost. se sprejme s 15. septembrom. V poštev pride samo pridni, delovoljni in solidni pomočnik, ki se je izučil na deželi trgovine z mešanim blagom. Ponudbe na Geratič Sveti Lovrenc na Poh. 469

SLUŽKINJO

za vsa hišna dela sprejemem. Maistrova 14-II. 472

Sprejemem

DVA KOLARSKA POMOČNIKA Prednost imajo izurjeni v avtokaroserijah. Kolarstvo Slavko Krabonja, Maribor, Aleksandrova c. 19. 482

FRIZERKO

dobro moč, sprejemem kot družabnico. Dopise pod »Le-pa bodočnost« na upravo. 490

ČRKOSLIKARJA

išče Martin Safran, Krekova ul. 16. 493

Širite »Večernik«

Ljudska samopomoč v Mariboru

razpisuje za svoji novi zgradbi ob Kolodvorski cesti

zidarska in tesarska dela

Načrti in podatki so na razpolago v pisarni Ljudske samopomoči.

Pismene ponudbe je vložiti do ponedeljka dne 29. avgusta 1938 do 12. ure.

Odbor si pridrži pravo svobodne oddaje.

Maribor, dne 23. avgusta 1938.

Načelnstvo Ljudske samopomoči